

Klimat- och näringslivsdepartementet
Energienheten
Kn.remissvar@regeringskansliet.se &
kn.e.remissvar@regeringskansliet.se

Yttrande över remiss om förslag till förordning om statligt stöd för att förbättra leveranssäkerheten i elsystemet

Diarienummer: KN2025/01503

Länsstyrelsens synpunkter

Länsstyrelsen Kalmar län ser mycket positivt på förslagen i det remitterade underlaget, men vill ändå lämna några synpunkter på utredningens förslag utifrån de utgångspunkter vi har att beakta.

Punkt 3.1 i promemorian avseende det ekonomiska stödet som ska minska aktörernas risk vid investering

Länsstyrelsen invänder mot att det historiskt har varit ett problem att olika typer av stödberättigade verksamheter har inlett nödvändiga tillståndprocesser, framför allt enligt miljöbalken, i ett relativt sent skede. Detta har ibland äventyrat utbetalningen av det statliga stödet och därmed riskerat finansieringen av projektet. Att villkora den första utbetalningen med att nödvändiga ansökningsförfaranden har inletts skulle därför eventuellt kunna vara lämpligt.

Länsstyrelsen invänder också att det inte framgår tydligt i promemorian om hur stort stöd kan aktören få "max stödbelopp", vilket behöver förtydligas för att stödet ska bli långsiktigt hållbar.

Punkt 4.3.3 i promemorian avseende effekter på klimat och miljö på sid 14

Ett ökat uttag av bioenergi får inte innebära att så kallade naturvärdesträd (gamla träd, ihåliga träd, och gamla döda träd) tas ut och hamnar i bränslevedshögen. Dessa träd är ovärderliga för den biologiska mångfalden (fåglar, fladdermöss, insekter, svampar). Här

finns ett problem idag då det sker ett kontinuerligt uttag av denna typ av träd. Här behövs en riktad kraftfull informationskampanj till näringen och markägare om att dessa naturvärdesträd ska bli kvar i skogs- och jordbruksmark.

Lagringen av till exempel ädellöv och hassel i särskilt artrika områden (som kallas hotpotområden för biologisk mångfald, främst i eklandskapen i sydöstra Sverige och på Öland) i landet behöver styras upp så att inte ädellövshögar ligger ute över sommaren och därmed blir dödsfällor för en hotad biologisk mångfald av insekter som lägger ägg i dessa högar. Hur detta ska ske på bästa sätt måste avgöras genom en samverkan mellan ansvariga myndigheter, Skogsstyrelsen och Länsstyrelserna och näringen som leder fram föreskrifter som tolkar 12:6 i miljöbalken.

Övrigt medskick

I paragraf 6 i förslaget till förordningen står följande text:

"Stöd får endast lämnas till en åtgärd 1. I ett område där anslutning av elproduktion bidrar till att möjliggöra anslutning till elnätet av ny elanvändning".

Länsstyrelsen ställer sig frågande till hur det ska fungera, till exempel hur vet sökande om man tillhör ett sådant område och är "behörig" att söka stödet?

Förutsättningar för stöd

Länsstyrelsen föreslår regeringen att införa en ny paragraf efter § 10 under rubriken "Förutsättningar för stöd" i förslagen förordning. Paragrafen skulle kunna likna den som finns för Regionala elektrifieringspiloter:

"Innan beslut om stöd fattas ska Statens Energimyndighet inhämta synpunkter från berörda länsstyrelser. Myndigheten får vidare bestämma vilka urvalskriterier som ska gälla".

Ett uppdrag där länsstyrelserna och Energimyndigheten arbetar kommunikativt kring stödet i likhet med hur arbetet med Regionala elektrifieringspiloterna är organiserat. I likhet med Regionala elektrifieringspiloterna behöver länsstyrelserna få viss ersättning för arbetet. Finansieringen motiveras utifrån kvalitetshöjningen av stödet genom bättre regionala bedömningar.

Beskrivning av remissen

Regeringen har begärt Länsstyrelsens yttrande över ett förslag på förordning om statligt investeringsstöd för att förbättra leveranssäkerheten i elsystemet, Kraftlyftet. Förslaget är att förordningen ska börja gälla den 1 januari 2026.

Syftet med Kraftlyftet/stödet är att främja snabba och planerbara lösningar som kan möjliggöra att fler kan ges tillträde till elnätet i takt med samhällets ökade elbehov. Syftet är också att realisera åtgärderna som ska öka elsystemets förmågor regionalt och där behoven är som störst. Stödet ska gå till aktörer som investerar i elproduktionskapacitet och riktas mot tekniker där åtgärderna omfattar bland annat högeffektiv biokraftvärme, gasturbiner och lagringsanläggningar.

Det tydliga fokuset på regionalt effektiva åtgärder innebär att de regionala handlingsplaner för elektrifiering som länsstyrelserna har i uppdrag att tillsammans med andra aktörer ta fram regionalt är viktiga underlag för var investeringar behöver ske.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av avdelningschef Ana Norlén med samhällsplanerare Sayf Noel som föredragande. I den slutliga handläggningen har även enhetschef Pär Hansson, Peter Pallin, miljöenheten, Jonas Hedin, art- och friluftslivsenheten, Sofie Backman, Karoline Waxegård samt Sarah H Damberg, samhällsbyggnadsenheten medverkat.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.